



# Tham gia dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của **Luật Ngân sách Nhà nước** **liên quan đến Kiểm toán Nhà nước**

II LÊ HOÀNG QUÂN

**Luật Ngân sách Nhà nước (NSNN) năm 2002** đã được Quốc hội Khoá XI, kỳ họp thứ hai thông qua ngày 16/12/2002, có hiệu lực thi hành từ năm ngân sách 2004. Đây là đạo luật quan trọng trong hệ thống luật pháp về tài chính của nước ta. Qua 5 năm tổ chức thực hiện, Luật NSNN đã phát huy được những mặt tích cực, nâng cao hiệu quả quản lý, sử dụng ngân sách và tài sản nhà nước, nâng cao tính chủ động và trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, cá nhân, cung cấp kinh nghiệm tài chính, tăng cường tích luỹ, sử dụng tiết kiệm hiệu quả NSNN, góp phần xây dựng nền tài chính quốc gia vững mạnh... Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện, một số điều khoản không còn phù hợp tình hình thực tế. Trong đó một số quy định liên quan đến hoạt động của Kiểm toán Nhà nước cần phải được bổ sung, điều chỉnh, phù hợp với Luật Kiểm toán nhà nước (được Quốc hội khoá XI kỳ họp thứ bảy thông qua ngày 14/6/2005, có hiệu lực thi hành từ 1/1/2006).

T **hực hiện Chương trình xây dựng Luật, Pháp lệnh năm 2009** của Quốc hội, Chính phủ đã chỉ đạo các Bộ, ngành, tỉnh thành phố trực thuộc trung ương tổ chức đánh giá, tổng kết tình hình thực hiện Luật NSNN giai đoạn 2004 - 2008, đồng thời xây dựng dự án Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật NSNN. Dự án Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật NSNN sẽ được Chính phủ trình xin ý kiến Quốc hội tại kỳ họp thứ năm Quốc hội khoá XII và được hoàn chỉnh trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ sáu Quốc hội khoá XII.

Sau khi được nghiên cứu dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung, về cơ bản chúng tôi thống nhất với các nội dung chủ yếu đã được Ban soạn thảo xây dựng. Về một số điều liên quan đến hoạt động Kiểm toán Nhà nước được quy định tại Luật KTNN chúng tôi tham gia một số ý kiến như sau:

**Nhiệm vụ quyền hạn của Kiểm toán Nhà nước (Điều 18a - Dự thảo)**

Luật NSNN hiện hành chưa có quy định về thẩm quyền, trách nhiệm của Kiểm toán Nhà nước trong công tác lập dự toán và quyết toán NSNN, tham gia xây dựng, thẩm tra các dự án luật, pháp lệnh về tài chính ngân sách,



trong khi những quy định này đã được thể hiện trong Luật KTNN.

Dự án Luật sửa đổi, bổ sung quy định (bổ sung Điều 18a):

**"Nhiệm vụ, quyền hạn của Kiểm toán Nhà nước:**

1. Trình ý kiến của Kiểm toán Nhà nước để Quốc hội xem xét, quyết định dự toán ngân sách nhà nước, quyết định phân bổ ngân sách trung ương, quyết định dự án, công trình quan trọng quốc gia, phê chuẩn quyết toán ngân sách nhà nước.

2. Tham gia với Ủy ban Tài chính và Ngân sách của Quốc hội và các cơ quan khác của Quốc hội, Chính phủ trong việc xem xét, thẩm tra báo cáo về dự toán ngân sách nhà nước, phương án phân bổ ngân sách trung ương, phương án điều chỉnh dự toán ngân sách nhà nước, phương án bố trí ngân sách cho dự án, công trình quan trọng quốc gia do Quốc hội quyết định và quyết toán ngân sách nhà nước.

3. Tham gia với Ủy ban Tài chính và Ngân sách của Quốc hội khi có yêu cầu trong hoạt động giám sát việc thực hiện luật, nghị quyết của Quốc hội, pháp lệnh, nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về lĩnh vực tài chính ngân sách, giám sát việc thực hiện ngân sách nhà nước và chính sách tài chính.

4. Báo cáo kết quả kiểm toán hàng năm và kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán với Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội; gửi báo cáo kiểm toán cho Hội đồng dân tộc, các Ủy ban của Quốc hội, Chủ tịch nước, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; cung cấp kết quả kiểm toán cho Bộ Tài chính, Hội đồng nhân dân nơi kiểm toán và các cơ quan khác theo quy định của pháp luật".

Những nội dung trên là phù hợp với chức năng nhiệm vụ của Kiểm toán Nhà nước được quy định tại Luật KTNN. Để dày dì hơn chúng tôi đề nghị bổ sung 2 nội dung nhiệm vụ của KTNN đã được quy định trong các văn bản

pháp luật nhà nước:

"- Tham gia với các cơ quan của Chính phủ, của Quốc hội khi có yêu cầu trong việc xây dựng và thẩm tra các dự án luật, pháp lệnh về lĩnh vực tài chính ngân sách (Nội dung này đã được quy định trong Luật KTNN).

- Thực hiện công khai kết quả kiểm toán, báo cáo kiểm toán theo quy định của Pháp luật (Nội dung này đã được quy định trong Luật KTNN và đã được quy định chi tiết tại Nghị định số 91/2008/NĐ-CP ngày 18/8/2008 của Chính phủ về công khai kết quả kiểm toán)".

Về kết cấu văn bản: Dự án Luật sửa đổi bổ sung quy định nhiệm vụ, quyền hạn của KTNN bằng Điều 18a. Đề nghị nên kết cấu quy định này bằng Điều luật riêng. Nêu để chung Điều 18 đề nghị phân tách:

- Điều 18a: Nhiệm vụ, quyền hạn của Hội đồng dân tộc và các Ủy ban khác của Quốc hội.

- Điều 18b: Nhiệm vụ, quyền hạn của Kiểm toán Nhà nước.

### **Nhiệm vụ quyền hạn của Chính phủ (Điều 20)**

Theo quy định Luật KTNN, việc thực hiện kết luận, kiến nghị của KTNN là khâu cuối cùng trong quy trình KTNN. Hàng năm nội dung này được Quốc hội và các cơ quan của Quốc hội rất quan tâm; Bộ Tài chính phối hợp với KTNN kiểm tra, đôn đốc, tổng hợp để báo cáo Quốc hội. Tuy nhiên thực tế thời gian qua việc thực hiện các kết luận, kiến nghị của KTNN về các sai phạm chưa nghiêm, chưa kịp thời, chưa xác định rõ trách nhiệm của tổ chức, cá nhân; công tác tổng hợp, báo cáo kết quả xử lý còn hạn chế về tính đầy đủ, chính xác và thời hạn thực hiện... đã ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý tài chính ngân sách và kết quả thực hiện các nhiệm vụ kinh tế xã hội, đồng thời làm giảm hiệu lực hoạt động KTNN và tính nghiêm minh của pháp luật.

Dể khắc phục hạn chế này, thực hiện Nghị quyết của Quốc hội về chỉ đạo và báo cáo Quốc hội kết quả thực hiện kết luận công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm toán, ngày 20/11/2008 Thủ tướng Chính phủ đã có Chỉ thị số 33/2008/CT - TTg yêu cầu: "Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, cơ quan khác ở Trung ương và UBND tỉnh, Thành phố trực thuộc trung ương có trách nhiệm tổng hợp báo cáo kết quả xử lý các kiến nghị của cơ quan thanh tra, kiểm toán... Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ, thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ và cơ quan khác ở TW, Chủ tịch UBND tỉnh, thành phố trực thuộc TW chịu trách nhiệm trước Thủ tướng Chính phủ về việc chậm thực hiện các kiến nghị của cơ quan kiểm toán, thanh tra đối với các sai phạm trong quản lý thu, chi NSNN thuộc trách nhiệm được giao quản lý".

Do vậy để luật hóa nội dung này, đề nghị bổ sung một khoản trong Điều 20: "Chính phủ chỉ đạo thực hiện kết luận, kiến nghị của các cơ quan thanh tra, Kiểm toán Nhà nước theo quy định của pháp luật".

### **Nhiệm vụ quyền hạn của Hội đồng nhân dân (Điều 25), UBND (Điều 26)**

Kết quả kiểm toán quyết toán NSNN của các địa phương là căn cứ để HDND các cấp xem xét phê chuẩn quyết toán do UBND trình; Là căn cứ để UBND các cấp điều chỉnh quyết toán cũng như lập dự toán năm sau. Việc thực hiện nghiêm kết quả, kiến nghị của Kiểm toán Nhà nước sẽ giúp cho công tác lập, phê duyệt quyết toán, dự toán hàng năm cũng như công tác chỉ đạo, quản lý, điều hành của UBND, HDND các cấp có hiệu lực, hiệu quả hơn.

Đề nghị bổ sung nhiệm vụ quyền hạn của HDND và UBND nội dung sau:

- Điều 25: "Giám sát các cơ quan, đơn vị, tổ chức ở địa

phương thực hiện nghiêm các kết luận, kiến nghị của KTNN”.

- Điều 26: “Thực hiện và chỉ đạo, kiểm tra các cơ quan, đơn vị trực thuộc thực hiện nghiêm các kết luận, kiến nghị của KTNN”.

### Việc gửi báo cáo quyết toán NSNN (Điều 65)

Luật NSNN hiện hành chưa quy định các Bộ, ngành, tỉnh thành phố trực thuộc Trung ương gửi báo cáo quyết toán NSNN cho KTNN làm căn cứ tổng hợp và kiểm toán Quyết toán NSNN. Những năm qua, trong phối hợp kiểm toán Bộ Tài chính đã có công văn chỉ đạo việc này, tuy nhiên hiệu lực, hiệu quả không cao.

Để nâng cao trách nhiệm gửi

quyết toán NSNN của Kiểm toán Nhà nước được triển khai từ tháng 3 đến tháng 11 hàng năm. Trong thời gian từ tháng 3 đến tháng 9 rất ít Bộ, ngành, tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương hoàn thành báo cáo quyết toán, do vậy, việc xác nhận tính đúng đắn hợp pháp của báo cáo quyết toán là khó thực hiện do không đủ bằng chứng. Thời gian tiến hành kiểm toán cũng là quá trình chỉnh lý hoàn thiện báo cáo của đơn vị. Nhiều đơn vị được kiểm toán sau khi kết thúc kiểm toán khá lâu mới hoàn thành báo cáo quyết toán. Vì vậy thực tế những năm qua nhiều báo cáo kiểm toán quyết toán ngân sách tỉnh, thành phố phục vụ Hội đồng

Khoản 1, Điều 67 cũng quy định: “Quốc hội phê chuẩn quyết toán ngân sách nhà nước chậm nhất 18 tháng, Hội đồng nhân dân cấp tỉnh phê chuẩn quyết toán ngân sách địa phương chậm nhất 12 tháng sau khi năm ngân sách kết thúc…”

Tuy nhiên Luật NSNN (sửa đổi) chưa quy định cụ thể thời hạn hoàn thành và gửi báo cáo cho Bộ Tài chính và Kiểm toán Nhà nước.

Để khắc phục hạn chế nêu trên đề nghị quy định rõ thời hạn hoàn thành báo cáo quyết toán ngân sách đối với các Bộ, ngành, cơ quan trung ương và các tỉnh thành phố trực thuộc trung ương; Thời hạn hoàn thành báo cáo



báo cáo quyết toán cùng nhu phối hợp trong công tác kiểm toán của các Bộ, ngành, tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương; tạo điều kiện thuận lợi cho việc kiểm toán Quyết toán NSNN hàng năm có chất lượng và đảm bảo thời gian báo cáo kết quả kiểm toán với Quốc hội; Đề nghị bổ sung thêm quy định việc gửi báo cáo quyết toán NSNN: “Các Bộ, ngành, đơn vị dự toán NSTW, tỉnh, thành phố thuộc trung ương khi gửi báo cáo quyết toán cho Bộ Tài chính, đồng gửi Kiểm toán Nhà nước”.

### Về thời hạn gửi báo cáo quyết toán NSNN

Nhiệm vụ kiểm toán báo cáo

nhanh dàn phê duyệt tại các kỳ họp giữa năm hay cuối năm chưa được kịp thời, chưa phát huy được hiệu quả trong phối hợp công tác giữa Kiểm toán Nhà nước và Hội đồng nhân dân tỉnh, thành phố. Chưa đảm bảo đúng quy định Luật NSNN “Việc kiểm toán quyết toán ngân sách được thực hiện trước khi Quốc hội, Hội đồng nhân dân phê chuẩn quyết toán”.

Khoản 2, Điều 62 (Dự thảo sửa đổi) quy định “Thời gian chính lý quyết toán kết thúc vào ngày 31 tháng 1 năm sau”. Chúng tôi thống nhất quy định này vì điều kiện kỹ thuật tin học, tổng hợp, xử lý thông tin, số liệu ngày càng hoàn chỉnh, hiện đại.

quyết toán NSNN do Bộ Tài chính lập; Thời hạn Kiểm toán Nhà nước thực hiện kiểm toán và gửi báo cáo kiểm toán Quyết toán NSNN cho các cơ quan của Quốc hội trước khi trình Quốc hội phê duyệt.

Trên đây là một số nội dung chủ yếu tham gia dự án Luật sửa đổi bổ sung Luật NSNN liên quan đến Kiểm toán Nhà nước, nhằm tăng hiệu lực, hiệu quả hoạt động kiểm toán, kết quả kiểm toán Nhà nước đồng bộ với các cơ quan đơn vị quản lý sử dụng tiền và tài sản Nhà nước cũng như phục vụ công tác thẩm định, kiểm tra, giám sát NSNN của Quốc hội ngày càng hiệu quả hơn. KT